

- **Sınıf Yönetiminde amaç**, öğrencilerin öğrenme motivasyonunu geliştirecek olumlu, **düzenli** ve **güvenli** bir sınıf ortamı oluşturmak ve sürdürmektir.

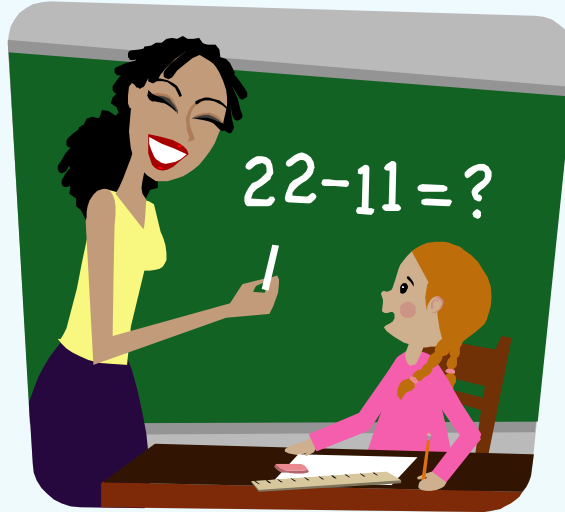

- Sınıf yönetimi **etkili öğretimin** en önemli elemanlarından birisidir.

- **Öğrencilerin davranışlarının** ve **akademik başarılarının** öğretmenlerin sınıflarını ne kadar iyi yönettiklerine bağlı olarak değiştiğini gösteren bir çok araştırma bulunmaktadır.

- Öğretmen davranışları ile öğrencilerin olumlu ve olumsuz davranışları arasında **doğrudan bir ilişki** bulunmaktadır.

OKUL ÖNCESİNDE SINIF YÖNETİMİ;

Öğretmen ve çocuğun çocuğun temel gereksinimlerini dikkate alınarak onu çok yönlü geliştiren ve eğiteen bir program ile çocuğa göre düzenlenen bir sınıf ortamında bir araya geldiği, çocuğu merkeze alan ve oyunun temel eğitim yöntemi olduğu uygulamalara ilişkin bilgi, beceri ve davranışların bir bileşkesi olarak tanımlanabilir.

Geleneksel Sınıf Yönetimi,

- Öğretmen merkezlidir.
- Öğretmen aktif, öğrenci pasiftir.
- Sorunlar ortaya çıkınca müdahale edilir.
- Sınıfta disiplin otoriter yöntemlere dayanır
- Sınıf içi kurallar katıdır.
- Öğretim sürecinde öğrencinin katılımı yetersizdir.

Çağdaş Sınıf Yönetimi,

- Katılımcı ve esnek bir özellik gösterir.
- Öğrencinin merkeze alındığı bir yaklaşımdır.
- Öğrencinin duygusal, düşünsel ve zihinsel gelişimine uygun olarak insancıl bir anlayışı temsil eder.
- Öğrencinin beklentileri ve öğrenim sürecine katılımı etkili bir öğrenme için gerekli görülür.

Sınıf Yönetimi Modelleri

- Tepkisel Model
- Önleyici Model
- Gelişimsel Model
- Bütünsel Model

- Tepkisel Model; istenmeyen durum ve davranışların değiştirilmesidir.

Ödül ve ceza

Kalabalık sınıflarda

Bireye yöneliktir

Sınıf yönetimi zayıf öğretmenler

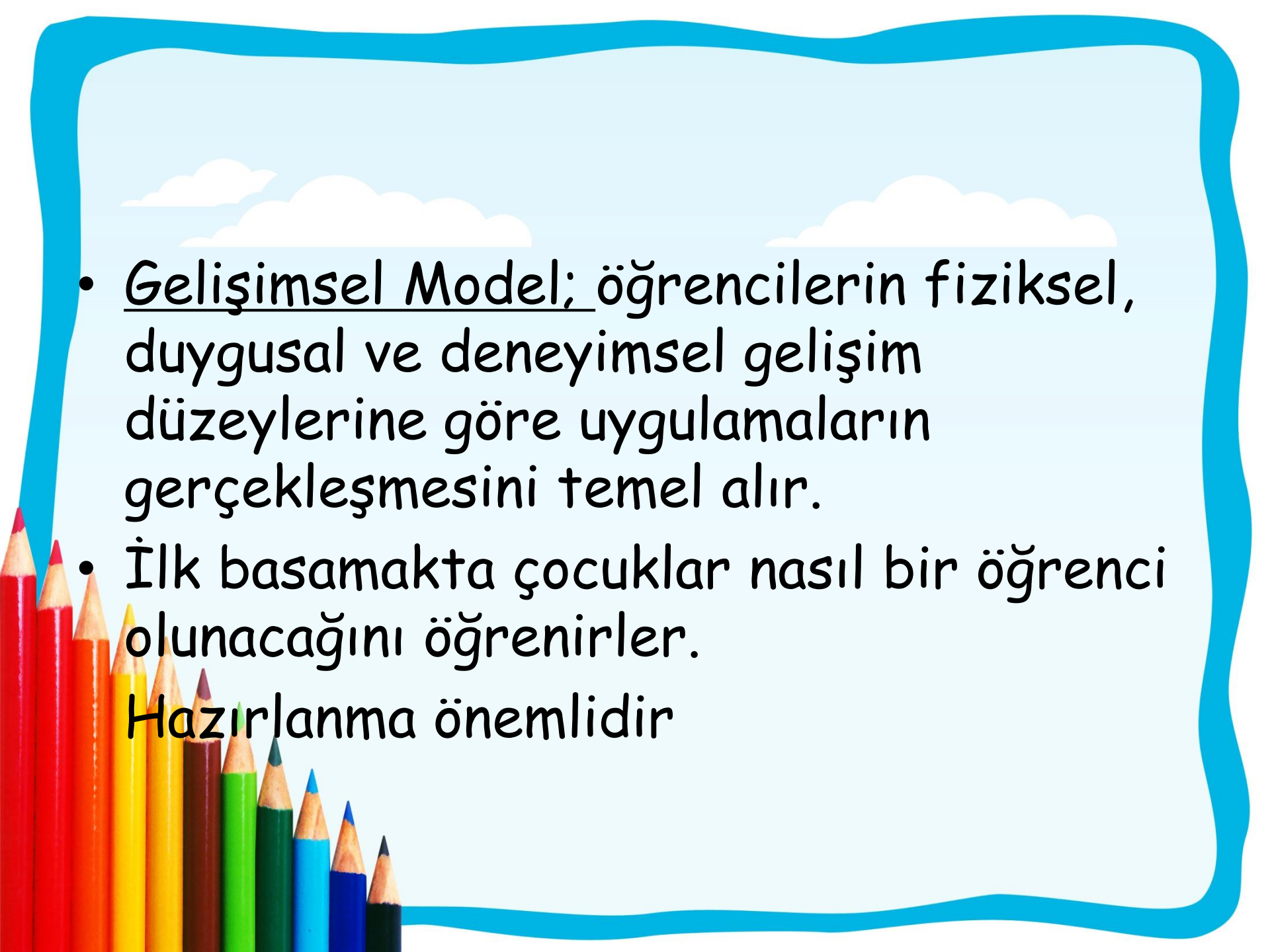
- Önleyici Model; geleceği tahmin etme, istenmeyen davranışı oluşmadan önlemeye dayalıdır.

Sosyalleřme süreci

Ortam, plan, programlar ve kural

Gruba yöneliktir

-
- Gelişimsel Model; öğrencilerin fiziksel, duygusal ve deneyimsel gelişim düzeylerine göre uygulamaların gerçekleşmesini temel alır.
 - İlk basamakta çocuklar nasıl bir öğrenci olunacağını öğrenirler.
Hazırlanma önemlidir

- Bütünsel Model; sınıf yönetimini etkileyen tüm öğelerin birlikte dikkate alınmasını öngörür.
Önlemsel sınıf yönetimine öncelik verme
Gruba olduğu kadar bireye de yönelme
İstenen davranışlara ulaşmak için istenmeyen davranışları yok etme

• Toplam Kalite Yönetimi Modeli

Öğrenci ile iletişim kurabilen, öğrenci üzerine odaklanan, rehberlik eden, yol gösterici olan, bilgiyi paylaşan, öğrencileri araştırmaya iten, başarısızlığı yargılayan değil nedenlerini araştıran bir öğretmen modeli çizer.

Etkili Sınıf Yönetimi,

tüm öğrencilerin başarılarını ve öğretim sürecine katılımlarını artıran ve olası problem davranışların önlenmesini amaçlayan yönetim sistemi olarak tanımlanabilir (Sucuoğlu, 2008).

Etkili Sınıf Yönetiminde,

öğrenci davranışı güç, baskı ya da zorlama ile değil, öğrencilerin katılımı ve istekliliği sağlanarak onlara kendi öğrenme ortamlarını oluşturmayı ve kontrol etmeyi öğreterek düzenlenir.

Etkili Sınıf Yönetimi

- Sınıfın iyi yönetilmesi, eğitimde başarılı olmak için ilk adımdır.
- Bu nedenle **öğretmenin liderlik rolü** ön plana çıkmakta ve **grup dinamiklerini** bilmesi önem kazanmaktadır.

ETKİLİ GRUP BİRLİKTELİĞİ SAĞLANDIĞINDA;

- Etkinlikler planlı bir şekilde yürütülür.
- Etkinliklere çocukların katılımı yüksektir.
- Çocuklar etkinliklere istekle katılırlar ve başarı yüksektir.
- Olumsuz davranışlar çok az görülür.
- Öğretmenin müdahalesi azdır.
- Huzurlu, barış dolu ve çalışmaya yönelik bir atmosfer vardır.

Unutulmamalıdır ki;

- Değişim yavaş olabilir,
- Uygulanan teknikler bazı çocuklar için işe yarayabilir bazıları için işe yaramaz. Çünkü her çocuk tektir ve eşsizdir,
- Mutlaka her sınıf için bir disiplin planı yapılmalıdır,

Unutulmamalıdır ki;

- Yetişkinler iyi davranan çocuklara olumlu, iyi davranmayan çocuklara olumsuz geri bildirim verirler,
- İstenilen davranışlar için ayrılan zaman ne kadar kısa olursa sorunlar da o kadar büyük olur,
- Çocuklarda davranış değişimi sağlanamadığı durumlarda onu suçlamak yerine disiplin yöntemini değiştirmeliyiz.

Etkili Sınıf Yönetiminde,

- Her güne mutlaka olumlu bir tutum ve yüksek beklentilerle başlanmalıdır.
- Her gün hazırlıklı olunmalıdır.
- Etkinlikler arası geçişler iyi yapılmalıdır.
- Çocuklar sürekli gözlemlenmelidir.

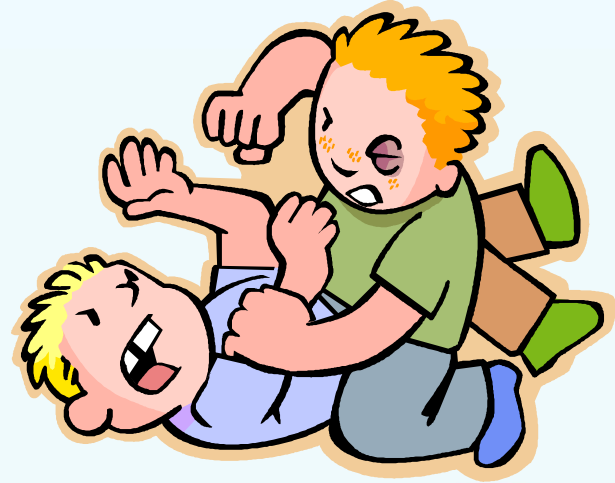
Etkili Sınıf Yönetiminde,

- Sınıfta meydana gelen istenmeyen davranışlar uygun şekilde ele alınmalıdır.
- Sınıfta ortaya çıkan önemli olaylara ilişkin anektod kaydı tutulmalıdır.
- Zaman zaman mizah kullanılmalıdır.
- Sorunlar ortaya çıktığında sakin olunmalıdır.

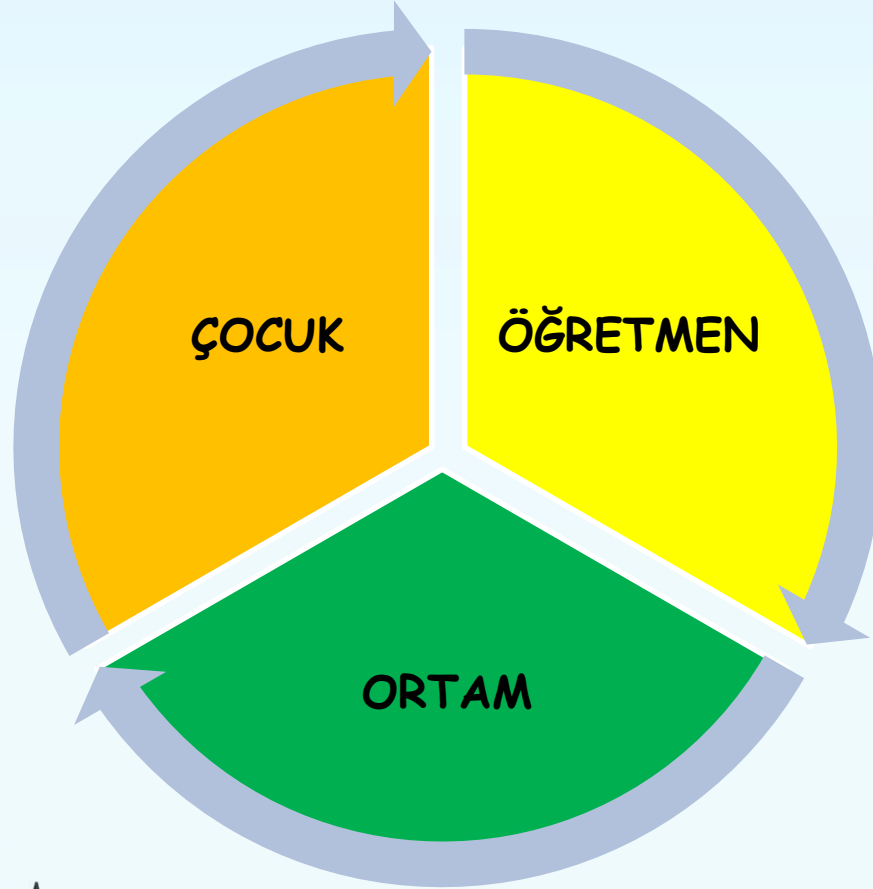

Etkili Sınıf Yönetimi,

- Öğretime katılımı artırma ve problem davranışları önleme
- Problem davranışları kontrol altına alma, azaltma

Sınıf yönetimini etkileyen temel unsurlar

- *Nasıl bir eğitim ortamı hayal ediyorsunuz?*

**İyi
düzenlenmiş
olmalı**

**Geniş
olmalı**

**Güvenli
olmalı**

**Rahat
olmalı**

**Estetik
olmalı**

Farklı öğrenme merkezleri olmalı

**Uyarıcısı
bol olmalı**

**Değişken
olmalı**

**Güvenli
olmalı**

**Aydınlık
olmalı**

ORTAM'dan beklenenler

- Geniş olmalıdır,
- Farklı öğrenme merkezleri olmalıdır,
- Uyarıcı bol olmalıdır,
- Rahat olmalıdır,
- İyi düzenlenmiş, estetik olmalıdır,
- Güvenli olmalıdır,
- Değişken olmalıdır,
- Aydınlik olmalıdır.

Okul Öncesi Eğitim Ortamı ve Öğrenme Merkezleri

- İyi tasarlanmış eğitim ortamları çocukların etkin öğrenmelerini destekler ve **yaratıcı problem çözme becerilerini** geliştirir.
- Eğitim ortamlarının **öğrenme merkezlerini** içerecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Okul Öncesi Eğitim Ortamı ve Öğrenme Merkezleri

- Öğrenme merkezleri günlük eğitim akışında yer alan etkinliklerde ele alınan kazanım ve göstergeler doğrultusunda seçilmiş **farklı materyalleri** de barındıran, birbirinden çeşitli malzemelerle (çocuk boyundaki dolap/raflar, pano, farklı renkte halılar, yer döşemeleri ya da yere yapıştırılan bantlar, vb.) ayrılmış olan **oyun alanlarıdır**.

Okul Öncesi Eğitim Ortamı ve Öğrenme Merkezleri

- Öğrenme merkezleri; kazanımlara uygun olarak yeni materyaller eklenmesi, bazı materyallerin kaldırılması, bazılarının da tekrar yerine konması şeklinde güncellenmelidir.
- Öğrenme merkezlerinin düzenlenmesinde çocukların da fikirlerinin alınması, sınıfı benimsemelerine ve aldıkları sorumlulukları yerine getirmelerine destek olacaktır.
- Bir sınıfta kaç merkez olacağını sınıftaki çocuk sayısı ve sınıfın fiziksel koşulları belirler.

Okul Öncesi Eğitim Ortamı ve Öğrenme Merkezleri

- Her merkezde oynayacak çocuk sayısını ise sınıftaki **merkezlerin sayısı**, **merkezlerin büyüklüğü** ve **materyallerin yeterliliği** belirler.
- Belirli bir öğrenme merkezinde oynayacak çocukların sayısı ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek bir anlaşmazlık durumunda **öğretmen oyun oynama süresine sınır getirebilir.**

Okul Öncesi Eğitim Ortamı ve Öğrenme Merkezleri

- Öğretmen gerekli zaman ve durumlarda seçilen temalara uygun olarak bir süreliğine **yeni merkezler** de oluşturabilir.
- Geçici bir süre için oluşturulan bu merkezler çocukların ilgisine göre **iki ya da üç gün, bazen de bir hafta boyunca** sınıfta yer alabilir.

Okul Öncesi Eğitim Ortamı ve Öğrenme Merkezleri

- Öğretmen, öğrenme merkezlerini **çocuklar sınıfa gelmeden önce** hazırlar.
- Öğretmen, çocuklar merkezdeyken kendisi de sürece katılarak **gözlem yapar** ve çocukları ve eğitim planını değerlendirebilmek için çocukların bireysel özelliklerini, çoğunlukla hangi merkezleri ve hangi arkadaşlarıyla oynamayı tercih ettiğini not defterine kayıt eder.
- Çocukları **değişik merkezlere** yönlendirmeye özen gösterir. Bunun yanı sıra merkezlerde **farklı arkadaşlarıyla** da oynamalarına dikkat eder.

Okul Öncesi Eğitim Ortamı ve Öğrenme Merkezleri

- Öğrenme merkezleri birbirlerinden **belirgin bir biçimde ayrılmış** olmalıdır.
- Öğrenme merkezleri birbirinden ayrılmış olsa da **birbirinden kopuk ve bağımsız değildir**. Çocuklar bir öğrenme merkezinde çalışırken diğerlerinde neler olup bittiğini kolayca takip edebilir.
- Bir öğrenme merkezinden diğerine **erişim oldukça kolay** olmalıdır.
- Öğrenme merkezleri birbirinden **açık raf sistemine sahip, çocuk boyuna uygun dolaplarla** ayrılmalıdır.
- Olası çarpma ve yaralanmaları önlemek için masa ve sandalyelerin kenarlarının **sivri değil oval** olmasına dikkat edilmelidir.

Sınıfın Fiziksel Düzenlemesi

- Sınıfın fiziksel düzeninin nasıl olacağı konusunda karar vermek için 4 anahtar yol vardır.
- **Çok fazla hareketin olacağı alanlar belirlenmeli:** Bu alanlar belirgin bir biçimde birbirlerinden ayrılmalı, yeteri kadar geniş ve rahatlıkla ulaşılabilir olmalıdır.
- **Çocuk ve öğretmen birbirini rahatça görebilmeli:** Öğretmen masası, öğrenci masaları ve öğrencilerin çalıştıkları alanlar arasında açık görme hattı olmalıdır.

- **Araç-gereçler hemen ulaşılabilir olmalı:** Öğretmen araç gereçlerine zaman kaybetmeden ve sınıfın düzenini bozmadan, dikkat dağıtmadan ulaşabilmelidir.
- **Öğrenciler sınıftaki bütün sunumları ve oyunları kolaylıkla görebilmeli:** Sınıftaki sıralar, diğer eşyalar ve öğrencilerin oturma düzeni olanak sağlamalıdır.

• Sınıf Yönetiminin Fiziksel Değişkenleri

• Öğrenci sayısı

- Özellikle ilköğretimin ilk yıllarında öğrenciler öğretmenlerinin yardımına daha çok gereksinim duyarlar. İlk sınıflarda öğrenci sayısı az tutulmalıdır.

• Isı ve Işık

- Sınıfta eğitimin rahatça yapılabilmesi sağlayacak derecede aydınlık olmalıdır.
- Ortama uygun giyinen bir insan için gerekli oda ısı 20 derecedir.

• *Renk*

- Renkler ve insan psikolojisi arasında ilişki olduğu araştırmalarla desteklenmiştir.
- Sınıfın renkleri öğrencilere, mekânların kullanılış amacına göre değişmelidir.

• *Gürültü*

- Sınıf dışından gelen gürültü
- Sınıf içi gürültüyü azaltmak için sınıf kuralları gürültüyü içermelidir.

- **Oturma yerleri**

- Çalışma masaları çalışmanın özelliğine göre düzenlenmelidir.

- **Temizlik**

- Sınıf yerlerinin, duvarlarının, pencerelerin, sıra ve masaların, eşyaların temiz olması fiziksel ve düşünsel rahatlık için gereklidir.

- **Görünüm (Estetik)**

- Sınıf uyumlu, boyalı, eşya ve duvarların renkleri mobilyalar çekici olmalıdır.
- Güzellik ve estetik uyum moral verir.

• Sınıf Düzenlemesi İçin Öneriler

Öğrencilerin iletişim ve etkileşim alışkanlıkları, başarı durumları oturma yerlerini belirlemede önemlidir.

- Arkadaşların birlikte çalışması?
- Kız erkek dağılımı?
- Başarılı öğrenciler?
- Öğretmene daha yakın oturması gerekenler?

- Sınıftaki yerleşim düzeni;
 - eğitsel çabaları destekleyici,
 - hedeflere götürücü,
 - kaynaklara ulaşmayı kolaylaştırıcı,
 - trafik akışını ve öğrenci katılımını artırıcı olmalıdır.
- Amaçlara göre sınıftaki sıra, sandalye düzenlemesi de değişmelidir. Bu amaçla sınıftaki araçlar, **hafif, esnek, kolayca yerleri değiştirilebilir** olmalıdır.

- Öğretmen masası, öğretmenin sürekli oturacağı bir yer değildir, öğretmenin eşyaları içindedir. Öğretmen kısa bir süre için bile masasında oturacaksa masa, onun herkesi görebileceği bir konumda olmalıdır.

Okul öncesi eğitim kurumlarında öğrenme ortamları düzenlenirken üç temel ortama yer verilmelidir:

- Büyük grup etkinliklerinin yapılabileceği bir alan;
- Küçük grup etkinliklerinin yapılabileceği alanlar;
- Bireysel çalışmalara fırsat verecek alanlar.

ÇOCUKLAR:

- Bireysel çalışmalar yapmalıdır,
- Grup çalışmalarına katılmalıdır,
- Sessiz olmalıdır,
- Hareketli olmalıdır,
- Rahat ve huzurlu olmalıdır,
- Gözlem yapabilmelidir,
- Soru sorabilmelidir,
- Yaratıcı olmalıdır,
- Hayal kurabilmelidir,
- Başarılı olmalıdır.

ÇOCUKLAR:

- Özgür olmalıdır,
- Seçme hakkı olmalıdır,
- Beceri geliştirmelidir,
- Bilgi almalıdır,
- Güvende olmalıdır,
- Paylaşmalıdır,
- Kurallara uymalıdır,
- İletişim kurmalıdır,
- Etkinliklere katılmalıdır,
- Duygu ve düşüncelerini rahatça ifade edebilmelidir.

Sınıfta, çocukların

- eğitime ayrılan zamanlarının arttırılması,
- onların okuldan ve öğrenmeden zevk almalarının sağlanması ve
- gelişimlerinin en iyi şekilde desteklenmesi için grup birlikteliği ile ilgili bir takım stratejilere gereksinim vardır.

Okul öncesi çocukların davranışlarını etkileyen sosyal ve psikolojik faktörler

Arkan ilişkileri

- Kabul
- Red

Aileler

- Tutumları
- Davranışları

Yaşam değişiklikleri

- Kardeş
- Boşanma
- Ölüm
- Taşınma

• *Sizce zor çocuk kimdir?*

Neden bazı çocukların zor olduklarını düşünelim?

- Belki, öğretmeni **olumlu bir şekilde algılamıyordur**, bunun bir sonucu olarak da onların ne söylediklerini umursamıyorlardır.
- Öğretmenlerle veya diğer yetişkinlerle olan, **geçmiş negatif deneyimlerinden** dolayı, öğretmenlerine güvenmiyor olabilirler.
- Belki de, yetişkinlerin sorumsuz olduğu veya **kötü muamele** yaptığını düşünüyorlardır?

Neden bazı çocukların zor olduklarını düşünelim?

- Belki de, dikkat problemi, hiperaktivite, saldırgan, bazı yetersiz dil becerileri gibi **gelişimsel, nörolojik ya da biyolojik** nedenler yüzünden daha zor olabilirler.
- Belki de, geçmişlerinin sonucu olarak **kendilerine güvenleri ve motivasyonları düşük** olabilirler. Çünkü, başarı için kendi kapasitelerine inanmaktan yoksunlardır.
- Belki de, **dikkati dağınık ve ilgisizlerdir**. Çünkü ya aç ya da yorgundurlar.
- Belki de **sevgiye açtırlar** ve olumsuz davrandıkları zaman ilgi çektikleri için sorun çıkarırlar.

Çocukların istenmeyen davranışlarının nedeni ne olursa olsun,

- öğretmenler çocukların istenmeyen davranışlarını ve olumsuz tutumlarını **kişisel algılamamalı** ve çocukları denemedikleri, ilgi göstermedikleri için suçlamamalıdır.
- Öğretmenler, bazı davranışları görmezden gelme ve çocuklarla anlamlı bir ilişki kurma konusunda cesaretlendirilmelidir.

- *Bir öğretmenın en önemli özelliği ne olmalıdır?*

Çocukları
koşulsuz
sevmeli

İletişim
becerisi

Sevecen
olmalı

Sabırlı
olmalı

Öğrenmeye ve öğretmeye istekli olmalı

Hoşgörülü
olmalı

Kuralcı

Oyuncu

Güleryüzlü
olmalı

Etkinliklere
katılmalı

Eğlenceli
olmalı

Hareketli
olmalı